

„NOWY ŚWIAT” — CONSOLIDATED OCTOBER 4TH, 1925 WITH THE „TELEGRAM CODZIENNY” — IS AN OUTSTANDING POLISH INFLUENCE IN THE TERRITORY IT DOMINATES.

Nowy Świat

THE POLISH MORNING WORLD

TELEGRAM CODZIENNY

No. 294 ROK XXVIII DAILY & SUNDAY NEW YORK
Środa, 21 Października, (Wednesday, October 21), 1925

Entered as Second Class Matter,
March 31st, 1914, at New York
Post Office, New York, N. Y.

„NOWY ŚWIAT” — SKONSOLIDOWANY DNIA 4-GO PAŹDZIERNIKA 1925 Z „TELEGRAMEM CODZIENNYM” JEST NAJPOWAGLIWSZYM CZYNNIKIEM W ŻYCIU POLSKIM NA WSCHODZIE.

CENA 3 CENTRY

EUROPA GOTOWA DO WSPÓLZAWODNICZENIA ZE ST. ZJEDN.

Pakt w Locarno podstawą do współzawodnictwa PRAWDOPODOBIEŃSTWO WIELKICH ZMIAN W STOSUNKACH MIĘDZYNARODOWYCH

LOCARNO (Szwajcaria), 20 października. — Teraz Stany Zjednoczone będą musiały przyłączyć się do Ligi Narodów — powiedział jeden z dyplomatów, po podpisaniu paktu gwarancyjnego w Locarno.

„Następna konferencja dla ograńczenia zbrojeń” — powiedział ten sam dyplomata — odejdzie się pod egidą Ligi Narodów, a nie przyzwoitym Coolidge’a.”

Takie i tym podobne uwagi były wypowiedziane podczas konferencji paktu gwarancyjnego w Locarno, co dowodzi, że umysłowy stan Europy zmienił się. Niemiecki minister spraw zagranicznych Stresemann przed o twarzeniem konferencji wyraził ja swój plan odbudowy Europy i u wolnienia jej od dominacji Ameryki. Przez cały czas konferencji ten cel zrewagrowanoj Europy przyświecał o-

GWALTOWNE TRZĘSIENIE ZIEMI W PÓŁNOCNO-WSCHODNIEJ KANADZIE

Stany Nowej Anglii również doznały lekkiego wstrząśnienia

Boston, 20-go października. — Północno - wschodnia Kanada została nawiedzona ponownie gwałtownym trzęsieniem, które objęło ziemie położone na północ od Ottawy i Montrealu. — Trzęsienie trwało blisko pół godziny i mogło w punkcie środkowym, w którym miało miejsce wyrazić wielkie szkody, gdyby okolicie, w których się wydziały, były zamieszkałe.

Wstrząsienie było tak silne, że dało się odczuć daleko na południe w Stanach Nowej Anglii.

ZŁODZIEJE NIE MIELI SZCZĘŚCIA

Pockersville, Conn., 20 paźdz. Big Sam, farmer polski z nazwiskiem niezmiernie dła wypowiedzenia dla Amerykanina, jest jedynym człowiekiem, który cieszy z okradzenia go z 31 rasowych kur. Złodzieje podczas uganiania się za kurami, zgubili w kurniku pugilars zawierającą 375 dolarów.

Peikng, 20 października. — Wojska dyktatora Mandzurji cofają się ku północy i zamierzają opuścić prowincję Kiangsua i Anhui, aby uniknąć starć wojennych i w ten sposób nie utrudnić mającej się odbyć konferencji cłowej w Pekinie.

Olbrzymie bezrobocie w Rosji

1,100,000 robotników nie może znaleźć pracy — 660,000 bezrobotnych korzysta z zapomogi rządowej

Moskwa, 20 października. — Robotnicy należący do unij w bolszewickiej Rosji, mają taką samą trudność dostania pracy, jak obywatele w zwykłym państwie kapitalistycznym.

Dawnymi wyjądkami się cieszy, gdy rząd bolszewicki usiłował zmusić do pracy wszystkich robotników, dając im zapewnienie przeciw bezrobociu.

Obecna sytuacja w bolszewickiej Rosji przedstawia się zupełnie inaczej. Rząd bolszewicki nie potrzebuje nikogo przysmuszać do pracy. W całej Rosji znajduje się 1,100,000 robotni-

Kryzys węglowy staje na porządku dziennym

Poważne obawy przed zimą z powodu braku węgla — Gubernator stanu Penna pragnie pośredniczyć pomiędzy górnikami i właścicielami kopalni

PHILADELPHIA, PA., 20 października. — Kryzys węglowy, wobec szybko zbliżającej się zimy, występuje coraz bardziej na porządek dzienny. Prasa pomijającą dotychczas milczeniem kwestje strajku węglowego, zaczyna z koniecznością pisać o kwestji węglowej. Pisma stojące po stronie baronów węglowych piszą w kółko to samo o materiałach opalowych, mogących zastąpić węgiel, podczas gdy publicznosc nadaremnie zalega bia na składach węglowych dopraszając się jak o wielką łaskę o przysłanie przynajmniej jednej tonny węgla dla ogrzania mieszkań, w których daje się już odczuwać chłodne chłnienie zimy i by był w zgodzie z prawem, które nakazuje od 15 października ka opalać mieszkania lokatorów.

Pisma stojące w obronie publiczności starają się wywrzeć nacisk na odpowiedzialnych, by się starali o załatwienie kryzysu węglowego przez pogodzenie zwązwanych górników i właścicieli kopalni.

Na skutek alarmu podniesionego w ostatnich kilku dniach przez prasę, biorącą w obronę zagrożonego interesu publicznego, gubernator stanu Penna Pincnot ma się wnieść do kwestji strajku po urzędniemu porozumieniu z prezydentem Coolidge'm.

Na skutek tych samych alarmów przywódcy strajkujących górników i właściciele kopalni po czynają zmieniać swoje dotychczasowe uporne stanowisko i okazują gotowość wznowienia układow dla załatwienia strajku.

W ostatnich dniach pojawiają się głosy wśród nawet bardzo wpływowych obywateli, by kopalnie węgla zostały oddane pod stałą bezpośrednią kontrolę rządu, jako jedyny sposób dla uniknięcia podobnych niebezpiecznych kryzysów węglowych, jakie obecnie stoł na porządku dziennym. Wybitni obywatele przystępują specjalne wezwanie do Kongresu Stanów Zjednoczonych, by rozstrzygnął kwestję strajku nie skończy się przed zebraniem Kongresu na jego pierw szą sesję.

***

Gubernator stanu Penna wystanął dzisiaj rano do Washingtonu dla naradzenia się z prezydentem Coolidge'm dla podjęcia próby załatwienia niebezpiecznego strajku węglowego przez wznowienie rokowań pomiędzy górnikami i właścicielami kopalni.

Olbrzymie powódzie w Malej Azji

Konstantynopol, 20 października. — Wiele osób prawdopodobnie utnęło skutkiem wielkiej powodzi, jaka nawiedziła okolice miast Aidin, jak donoszą wiadomości z tej okolicy, odległej tylko 50 mil na zachód od miejsc katastrofy. Wiadomości nie podaje rozmiar szkód. Powodzi, która kraju objęła powodzią, ma być wielką.

Monarchiści polscy zamierzają Fordowi ofiarować tron Polski

NIE MOGĄ ZNALEZĆ KANDYDATA W EUROPIE

Mógł Zagłoba darować Szwedom Niderlandy, to dlaczego panowie polscy nie mają ofiarować Amerykaninowi Korony Jagiellowej

Humorystyczną, ale zarazem pełną ironji wiadomość podał wczorajszy „World” nowojorski, tej treści:

RZYM, 20 października. — Według opinii wyrażonej przez pewnych polityków polskich, którzy niedawno znajdowali się w przedziejście w Włochy, Polacy mają kłopoty z republiką i zastanawiają się poważnie nad wyznalezieniem sobie króla. Jak zwy kle w Polsce zdania są podzielone jakim ma być przyszły król Polski.

Jeden odłam polskich „neomonarchistów” pragnie na króla księcia Yorka, albo jakiegokolwiek księcia angielskiej dynastji królewskiej.

Drugi odłam, jednak, jest za wyborem amerykańskiego przemysłowca. Henry Ford jest uważany za (najodpowiedzialniejszego na rzekomo urząd.

Jego zwolennicy twierdzą, że Ford nimo swego obowiązku królewskiego mógłby nadal oddawać się swojemu przemysłowi automobilowemu, ponieważ jego obecność nie byłaby konieczną przez wszystkie miesiące w roku. A nawet gdyby Ford wycofał się z przemysłu automobilowego, to mógłby mu się poświęcić. Honor sprawowania obowiązków królewskich nie kosztowałby go nadzwyczajnych sum.

Zwolennicy Forda twierdzą, że Polska jest w tak zwanym finansowym położeniu, że tylko geniusz przemysłowy, może ją wyciągnąć z błota. Ford jest największym zmyślnym geniuszem. Jego automobilem przewyższają automobile wszystkich krajów. Wierzą oni

W SPONACZ SMIERCI

Ilustrowana powieść sensacyjna W sobotę 31-go października

Parý, 20-go października. — Dwiudziestu siedmiu komunistów zostało skazanych na jeden do sześciu miesięcy więzienia za różne przestępstwa w związku z 24 godzinnym strajkiem, ogłoszonym przez komunistów 12 i 13 października na znak protestu przeciw wojnie marokańskiej. — Wyroki wydane na komunistów muszą być wypełnione bez prawa zawieszenia, jak dotychczas często bywało.

Financiści amerykańscy chcą wydzieropoli tytoniowy w Polsce

WALL ST. PERTRAKTUJE W SPRAWIE OBJĘCIA BANKU POLSKIEGO

Sensacyjne zeznania w procesie Steigera

WARSZAWA, 20 października. — Firma nowojorska American Standard Commercial Company pertraktuje obecnie z rządem polskim w sprawie kupienia monopolu tytoniowego od rządu. Jednym z wielu ciężkich warunków jest odwołanie ośmiogodzinnego dnia pracy w przemyśle tytoniowym.

Przedstawiciele Wall Street pertraktują równocześnie z ministrem Grabkim w sprawie objęcia Banku Polskiego. Mówią o kombinacji grupy finansistów londyńskich Goulda z przedstawicielami kapitału amerykańskiego. Kryzys gospodarczy trwa dalej.

W toku prowadzonego obecnie we Lwowie procesu przeciw oskarżonemu o zamach na życie prezydenta studentowi Steigerowi odczytano zeznanie, jakoby swyma zamachną przebywał w Niemczech. Rząd niemiecki pono zgodził się na wydanie go władzom polskim.

PAKT GWARANCYJNY KRZYŻUJE PLAN STANÓW ZJEDNOCZ. OGRANICZENIA ZBROJEŃ

Liga Narodów zajmie się sprawą ograniczenia zbrojeń — Briand i Chamberlain nowymi bohaterami Europy

PARÝ, 20 października. — Pakt gwarancyjny i sędem układow arbitrażowych, które zostały ogłoszone dzisiaj, krzyżują plany Stanów Zjedn., dla zwolnienia wojnej konferencji ograniczenia zbrojeń, planowanej od dawna przez prezydenta Coolidge'a dla uwolnienia świata od straszliwych wydatków na zbrojenia wojskowe.

Państwo zawierające pakt gwarancyjny w specjalnym artykule zawartego paktu zobowiązuje się do wyłączenia wszystkich sił dla kontynuowania zamierzonego przez Ligę Narodów ograniczenia zbrojeń i do uczestnictwa jego w przyświecającemu lanu wszystkich państw.

Przedstawiciele Anglii Chamberlain w przemówieniu wygłoszonym na bankiecie wydanym na jego cześć przez francuskiego ministra spraw zagranicznych oświadczył imieniem rządu angielskiego, iż ograniczenie zbrojeń o ile to dotyczy Anglii, ma być odbywać pod egidą Ligi Narodów.

Zdaniem przedstawiciela Anglii ograniczenia zbrojeń, nie jest rzeczą zbyt trudną wobec jednolitości poglądów wszystkich uczestników konferencji paktu gwarancyjnego.

Ludność Paryża zgłosiła powracającym z Locarno Chamberlainowi i Briandowi olbrzymią owację, jakiej mogłoby im pozazdrościć zwycięscy wodzowie, powracający z pola bitwy.

Stacja kolej paryskiej była ulektorowana kłobami angielskimi i francuskimi, przepelniona tysiącami tłumami, które w uniesieniu krzyczały: „Vive Briand! „Vive Chamberlain! „Vive La Paix!”

Mieszkańcy Paryża ogłosili urzędowo Chamberlaina, jako prawdziwego przyjaciela Francji.

ZADAJĄ REFERENDUM W SPRAWIE PROHIBICJI

Brooklyn, 20 października. — Kongresman Emanuel Celler ogłasza, iż przygotował łączną rezolucję na przyszłą sesję kongresu, by rząd zarządził powszechne głoszenie ludności w sprawie zwołania prawa prohibicji.

Kongresman Celler, twierdzi, iż kongres nigdy nie zmieni, ani złożył istniejącego prawa prohibicji nawet w tym stopniu, jeżeli dopowolnym został wyrob lekkiego wina i piwa, ponieważ

Kongres socjalistów w Niozi zakończy się spokojnie

NICA (Francja). — Mimo wielkiej ilości materiału wybuchowego kongres francuskiej partji radykalnej, odbywający się tutaj, zakończył się spokojnie. Premier Painleve i były premier Herriot w przemówieniach, wygłoszonych na zakończenie kongresu zapewnili przedstawicieli partji socjalistycznej o kontynuowaniu przez obecną rząd polityki pokojowej na celu obrony interesów klasy robotniczej.

Władom powieszę traktujemy jako żart, chociaż smutny.

Szczałta polska pragnąc króla zatracać w sobie nie tylko siłę ale i godność naradow.

Ford wykręcał się naszczęty zostania prezydentem Stanów Zjednoczonych nstępno wyznaczenie się mamią króla polskiej. — P. R.)

DZISIAJ 21 ŚRODA Październik ma 31 dni

KALENDARZYK

Urszuli, Hilaryjona. Pochmurno, możliwy deszcz.

WYPADKI HISTORYCZNE

W roku 1705 obleżenie Warszawy przez moskali.

POSIEDZENIA

Dom Narodowy, St. Mark's Pl. Rada Osławiatowa — mies. Kółko Mandolinistów „Lutnia” — lekcia.

Idalja Tokłowska, 80; 221 E. Third St., N. Y. C. Mieczysław Kamiński, 43; 1828 Intervale Ave., Bronx. Elżbieta Stach, 48; 3424—42 St., L. I. City.

RUCH OKRĘTÓW

Środa: Franc, z Havru Arabie, z Havru Czwartek: Pres. Van Buren, z Marsylii Victoria, z Hamilton

Język angielski dla kobiet

Jeżeli pragniecie się nauczyć angielskiego, skutecznie to z łatwością przez zapisanie się na kursy w jednej z wymienionych poniżej szkół:

Szkola Publiczna pnr. 234 West 109 ulicy. Lekcje we wtorki od godz. 1-ej do 3-ej po poł. i w piątki od godz. 10-ej do 12-ej w poł.

Szkola Publiczna pnr. 140 West 102 ulica. Lekcje we wtorki i środy od godziny 3:15 do 5-ej po poł.

Kobiety zamężne mogą przeprowadzić ze sobą dzieci, które im się będą opiekować specjalne pielęgniarki.

ISKIERKI POLITYCZNE

Sędzia-surogat George Albert Wingate z powiatu Kings County otrzymał oficjalne zawiadomienie, iż został ponownie nominowany na swoje dawne stanowisko. Nastąpiło to na skutek dobrego sprawowania urzędu sądzińskiego przez niego w ostat nich trzech latach.

Dr. Nicholas Murray Butler, rektor Uniwersytetu Columbia, wypowiedział się onegdaj za kandydatem na urząd prezesa Borough of Manhattan, sędziego Johna R. Davisa. „Jeżeli będzie on wybrany na ten urząd, jestem pewien, iż spełni włożone na siebie zadania sprawiedliwie i ku zadowoleniu nas” — tak zakończył swoje wywody p. Butler, popierając kandydata Davisa.

TAUNTON, MASS.

Wielki wiesc poeta Karola Polakiewicza odgłosił się w piątek 23 października, b. r., o godzinie 7-ej wieczór, na Sali Polskiej pnr. 316 Bay ul. (Four Corners). Wstęp na sąsł wolny! O liczne przybycie uprasza Komitet Im. Józefa Piłsudskiego Nr. 22.

OBRAZKI NOWOJORSKIE codziennie szkicuje WŁÓCZĘGA.

Na otwarciu Kółka Młodzieży w Domu Narodowym inżynier J. Saskowski złożył na Ochronkę na jedną tonę węgla do Ochronki, aby dzieciom ciepło było, sumę \$16.85. Za ten hojny dar serdecznie dziękujemy.

Obywatel Jan Gaik przyniósł do Redakcji piasek dla Kapsyśia. Przysłał się komu innemu. Dziękujemy.

Pani Kruszyńska z Passaic tak pisze: Szanowny Panie.

Upierzejmie proszę kogos przysłać do mnie do mieszkania pod numerem 104 Grant Street, Passaic, bo chętniebym chciała dać parę kawalków ubrania dla sierotek Jaworskich.

Łącząc wyrazy życzliwości — pozostaję

M. Kruszyńska. Który obywatel z Bruyynka, będąc w Passaic, wstąpił do obywatelki Kruszyńskiej po te rzeczy dla Jaworskich?

Zgóry dziękujemy szlachetnej ofiarodawczyni i temu, kto te rzeczy dla Jaworskich zaniesie.

Przyszedł do Redakcji obywatel Goworek. Przyniósł ciepły GSMY piasecz dla Kapsyśia. Złożył dlań dolara na pomarańcze i dolara na Ochronkę.

Jasne, słoneczne, wzruszające obrazki!

Drogi nasz przyjacielu Włóczęgo Niniejszem z wielką przyjemnością donoszę, że chętnie przyjmie te kobiety z dzieckiem, gdyż jestem sama z małą dziewczynką. Niech ta nieszczęśliwa siostra zgłosi się do mego mieszkania, a przyjmie ją na mieszkanie i będę matką temu biednemu dziecku.

Tobie, przyjacielu biednych ludzi, niech Bóg szczęści w pracy. Moje serce jest zawsze z Tobą. Kocham Twoje obrazki, bo je znam jak swoją własną dola. Żałuję bardzo, że nie mogę pielęgnować Ciebie, ale sama biedna jestem i walczę o byt. Czekam lepszego jutra, które może nigdy do mnie nie przyjdzie. Byłam i ja u Ciebie po poradę, drogi przyjacielu i znam Cię osobiście i Ty mnie pewnie znasz, ale proszę mego nazwiska do gazety nie podawać. Idę za Tobą gdziekolwiek kładzie ze swem stożem ciepłem. Gdy odszedłeś do Telegramu i ja to pismo czytałam, a teraz gdy wróciłeś do Nowego Świata, to pismo czytam.

Szczerze życzyliwa, pozostaję, Czytelniczka W.

Proszę te kobiety przysłać do mnie przed południem.

ryz wystąpił w produkcjach solowych, jest znaną śpiewaczką, sopran koloratury, panna Genia Ziełńska, która, aczkolwiek jest jeszcze młoda, już posiada wielkie uznanie i hołdy od najwybitniejszych krytyków teatralnych, tak amerykańskich, jak zagranicznych.

Śpiewaczka ta, jakoteż i panna Wilkanowska, młoda pianistka-wirtuozka i młodziecki Hero, który będzie miłe pisać utwory ze swego repertuaru, a jesteśmy pewni, iż przybyli na koncert „Echa” goście, będą mieli prawdziwą i bardzo miłą ucztę duchową, która im na długo pozostanie w pamięci.

CHILDREN CRY FOR Fletcher's CASTORIA. M A T K O: — Fletcher's Castoria jest przyjemnym i nieszkodliwym środkiem zastępującym olejek rycynowy, Paregoric, krople...

zabłkowe i gojące syropy, specjalnie preparowane dla dzieci przy pierśi i dzieci w różnym wieku. Dla uniknięcia imitacji zwracając uwagę na podpis Chas. H. Fletcher. Sprawdzone wskaźniki na każdej puszce. Lekazko wszędzie ją poleca.

W Grand Central Palace odbywa się obecnie wystawa elektrotechniczna. Jest demonstrowanych bardzo wiele zdobyczy z tej dziedziny. Są latarnie, aparaty radio, przyrządy fluoroskopijne, bory, młoty itp. Powszeczną uwagę zwraca na siebie kiosk New York Telephone Co., w ktnr. 331 East 10 ul. (Tompkins Square) odbywają się odczyty naukowe, ilustrowane przezościami. Wstęp na te odczyty jest bezpłatny. Ponieważ tematy poruszane przez mówców są nadzwyczaj interesujące, przeto osoby, żadne wiedzy, winne z nich korzystać w miarę możności.

NOTATKI REPORTERA

W każdy czwartek o godz. 8 wiecz. w Bibliotece Publicznej.

rym uroczę prelegentki zapoznając publiczność z działalnością stacyi nadawczych i odbiorczych. Właściciel sławnego konia wyścigowego „Epinard”, który zdobył szereg nagród pieniężnych w zawodach hipicznych, jakie się odbywały we Francji, przybył na dwa tygodnie do New Yorku, celem omówienia warunków kontraktu wyścigowego na rok przyszły. Pierre Wertheimer, który właśnie jest owym szczęśliwym posiadaczem „Epinarda” powiedział, że jego koń stanie do zawodów na torze w Jamaica w przyszłym roku.

W restauracji Kiernika i Kiesz jeszcze nie można tańczyć

Ponieważ właściciele restauracji Artur Kiernik, zam. pnr. 1644 Second Ave. i Franciszek Kiesz, 1591 Second Ave., pozwalali gościom tańczyć na środku sal jadalnej, nie mając na to koncesyj, aresztowano ich i stawiono przed sędzią Dreyer w Harlem Court, który po rozpatrzeniu sprawy skazał każdego z nich na grzywnę w sumie pięćdziesięciu dolarów.

Po ścisnięciu grzywny, sądząc poradził winnym, aby się postarali o licencje, dając prawo prowadzenia „tancbud”, w lokalach restauracyjnych, co o bawie mężczyźni przyzekali uczynić.

PRZYNIÓSŁ MI ULGĘ PO PIĘCIU LATACH CIERPIENIA

„Fabrykanci „Tanlac” zastępyli me moją narciarską podległość, ponieważ nie prowadziłem. Jestem pewien, że moje życie i obecną stan zdrowia zawdzięczam „Tanlacowi”. Także są świadkami mojej historii Edward Ognioł, Andrzej Głowacki.

„Tanlac” jest sprawdzony przez wszystkich dobrych aptekarzy. Nie przyjmujcie nadstawianych. „Utworzone Jarmyńskich Pięknego Tanlac na satysfakcję, Robiona i polecane przez fabrykantów „Tanlac” DLA WASZEGO ZDROWIA

Czy to rozsądkiem, czy też smakiem-zawsze przydziecie do Chesterfield

TAKA - POPULARNOŚĆ - MUSI - BYĆ - ZASZUŻONA

United States Lines 46 Broadway (Przez Włochów 1925) New York City. Podróżujcie pod flagą Amerykańską! Zniżona cena w obie strony do POLSKI...

